

Рецензія на магістерську роботу
«Жанрово-стильові особливості біографічних романів
Степана Процюка» студентки факультету іноземної
та слов'янської філології Рухленко Лілії Миколаївни

В умовах активного розвитку та модифікацій елітарної прози, зокрема біографічного роману, предмет наукового дослідження студентки Л. Рухленко є актуальним. Обравши за об'єктом дослідження романи сучасного українського письменника С. Процюка «Троянда ритуального болю», «Маски опадають повільно» та «Чорне яблуко», студентка зосередилася на пошуку та психоаналітичному дослідженні жанрово-стильових особливостей творів, що дало змогу виявити специфіку художнього зображення українських класиків, складного корпусу їх переживань, емоцій, секретів творчості тощо.

У першому розділі «Теоретико-літературознавче осмислення жанрово-стильової специфіки біографічного роману» студентка означила взаємозалежність понять «жанр» і «стиль», а також довела, що жанрова модель літературної біографії є надзвичайно складним і різноплановим художнім явищем, яке постійно розвивається. Л. Рухленко дослідила психоаналітичні засади біографічного роману та розглянула основні механізми аналізу, запропоновані З. Фройдом та неофройдистами, які в подальшому ході дослідження сприяли психоаналітичному потрактуванню життєтворчого шляху митців. Окрім того, дослідниця зробила спробу осмислення постатей Василя Стефаника, Володимира Винниченка та Архипа Тесленка у трилогії С. Процюка в генологічному ключі.

У другому розділі «Поетика психобіографічної трилогії Степана Процюка» увага зосереджена на розгляді своєрідності хронотопу й наративних конструкцій, символіко-образної структури та інтертекстуальності біографічних романів С. Процюка. З'ясувавши особливості побудови часопросторової площини та оповідної структури творів, студентка дійшла висновків, що у романах «Троянда ритуального болю», «Маски опадають повільно» та «Чорне яблуко» метою авторського задуму є не чіткий переказ життєвого та творчого шляху українських

класиків, а зображення їх емоційного, настроєвого, психічного стану. Л. Рухленко вважає, що ліризація, суб'єктивність, нелінійність та багаторівневе нашарування оповіді допомагають досягти такого результату.

Дослідниця проаналізувала символіко-образну структуру психобіографічної трилогії та з'ясувала, що дана структура є досконало вибудованою й зацентрованою на міфологічне, містичне художнє відображення життєвих віх українських класиків. Яскрава метафоричність, глибока символіка, кольоративи, образи, тісна взаємодія реального та оніричного простору допомагають віднайти першовитоки фатальних зрушень психосвіту митців і, відповідно, збагнути мотиви їхньої творчості.

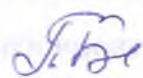
Студентці вдалося віднайти та охарактеризувати міжтекстовий інструментарій романів «Троянда ритуального болю», «Маски опадають повільно» та «Чорне яблуко». Велика кількість прийомів оприявленого та прихованого цитування, алюзій, ремінісценцій, уведення міфологем, біблійних мотивів та астро-фізичних конструктів допомагає виявити та розшифрувати широкий спектр культурно-національних кодів, які відкривають несвідомі лабіринти українських митців і дають можливість зрозуміти суперечливість їх характерів.

Подані в додатках самостійно розроблені таблиці й схеми – необхідний наочний матеріал у викладі основних положень та результатів наукового дослідження.

У цілому виконана на кафедрі української мови і літератури кваліфікаційна робота Рухленко Лілії Миколаївни оформлена згідно з вимогами. Високий рівень проведеного дослідження, наукова новизна роботи, достатній рівень апробації результатів підтверджує, що випускниця успішно змогла сформувати фахові компетентності: володіння методологією й методами наукового дослідження, уміння виконувати завдання проблемно-пошукового, дослідницького, творчого характеру.

З огляду на вищезазначене рекомендую за умови відповідного захисту кваліфікаційну роботу студентки Рухленко Лілії Миколаївни оцінити високим балом.

Рецензент:

доктор філологічних наук, професор Т. П. Беценко